

Complex project ECA

Verslag Werkgroep Natuurcompensaties ONTWERP

Datum:	13 mei 2024
Auteur:	Maarten Goris (MOW) en Tim Gregoir (MOW)
Document:	ECA30-MOW-302-9e WG Natuurcompensaties-NCP-VSL-0093
Aanwezigheidslijst:	Zie bijlage 1
Presentatie:	Zie bijlage 2

1. INLEIDING

Maarten Goris van MOW verwelkomt iedereen in de vergadering en overloopt de agenda.

De volledige presentatie was op voorhand bezorgd aan alle leden van de WG Natuurcompensaties. Het verslag beperkt zich tot de vragen, antwoorden en afspraken.

2. IN- EN UITLAATCONSTRUCTIES PROSPERPOLDER ZUID

René Maes vraagt hoe lang het duurt om het getij op te zetten tot 4 m TAW in kader van onderhoud van de eilanden. Daan te Witt antwoordt dat dit 1 dag zal duren.

René Maes vraagt of de onderhoudsweg voor de eilanden toch niet vanaf de in- en uitlaatconstructie kan komen. Arno Kops antwoordt dat dit bekeken is, maar dat er geen ruimte is tussen de in- en uitlaatkokers en er ook een aanzienlijk hoogteverschil overbrugd moet worden.

René Maes vraagt wat de bruine kleur is op het inrichtingsplan naast de Zoetenberm. Martine Slob antwoordt dat dit een slikplaat betreft. Verder wordt toegelicht dat de overgangen tussen de dijk en de geul onder een flauw talud gebeuren.

Laurent Vanden Abeele vraagt of er gekeken is naar de vispasseerbaarheid van de in- en uitlaatconstructie. Arno Kops antwoordt dat dit nog niet gebeurd is, maar nog wel zal gebeuren.

Conclusie : de randvoorwaarden die door partijen in de vorige werkgroepvergadering werden gesteld, zijn allen ingevuld. Het ontwerp wordt definitief gewijzigd met uitlaat naar PPN in plaats van naar de Brakke Kreek.

Afspraak: vispasseerbaarheid constructie wordt nog onderzocht

3. VORMGEVING GRONDSTOCK PROSPERPOLDER ZUID

Sven Heyndrickx vraagt of er een vergunningsaanvraag voor deze grondstock lopende is. Tim Gregoir verduidelijkt dat er een vergunningsaanvraag lopende is om de huidige zuidelijke grondstock in PPZ gedeeltelijk af te graven en af te voeren naar de panoramaheuvel in Hedwigepolder.

René Maes vraagt volgende ontwerpaanpassingen :

- Bosschages enkel aan de zuid- en westkant te voorzien.
- De rugstreeppadpoel te vergroten of er meerdere te voorzien.
- Om een oeverwaluwand in de grondstock te voorzien.

Afspraak: De eerste punten worden meegenomen in het verdere ontwerp. Het derde punt wordt verder onderzocht op haalbaarheid in combinatie met het vossenraster en onderhoud daarvan.

Jan Creve vraagt verduidelijking rond de verwachte zettingen. Arno Kops legt uit dat 30 jaar later de grondstock naar schatting 1,3 m gezakt zal zijn door compressie van grondlagen. De effecten op de omgeving zijn bekeken en verwaarloosbaar.

Laurent Vanden Abeele vraagt een zandige afwerking van de rugstreeppadpoel en de aanleg van de voorziene trap in Sigma huisstijl. Dit wordt meegenomen in het verder ontwerp.

René Maes vraagt voedselarme bodem bovenaan de grondstock. Antwoord: er wordt met grond uit het gebied gewerkt, de meest voedselarme zal bovenaan voorzien worden.

Karel Van Dijck suggereert de aanleg van een voetgangersbrug tussen de grondstock en Sigmadijk. Tim Gregoir antwoordt dat het niveauverschil te beperkt is en het geen drukke straat betreft, zodat de investering in een voetgangersbrug moeilijk te verantwoorden is.

Jan Creve merkt op dat rugstreeppadden overal voorkomen in de polder, dus dat ze blijkbaar geen al te hoge eisen stellen aan hun leefomgeving.

René Maes vraagt of er ook een kijkhut kan komen aan de zuidkant van het gebied. Tim Gregoir antwoordt dat dit verder bekeken zal worden.

Afspraak : Op basis van deze insteken zal het ontwerp verder afgewerkt worden.

4. GRONDWATER PROSPERPOLDER ZUID

Laurent Vanden Abeele vraagt of de ontwateringsgracht net ten noorden van het gebied in het model zit. Leo van Wee antwoordt dat dit volgens hem wel het geval is, maar kan het niet met 100% zekerheid bevestigen gezien hij het model niet zelf gemaakt heeft. Dit wordt nagekeken.

Sven Heyndrickx geeft aan dat de resultaten (mogelijke vernatting deel van dorp Prosperpolder) hem verbazen gezien hij bij een recent terreinbezoek vaststelde dat nabijgelegen grachten aan de Belgische

Dreef droog stonden. Sven geeft aan dat open grachten niet de voorkeur genieten, maar wel ondergrondse drainagebuizen. Hij vraagt hoeveel de buizen draineren. Leo van Wee antwoordt dat het ontwerp nog moet gebeuren, maar dat deze ook niet te veel mogen draineren in verband met zettingen. In elk geval is het met drainagebuizen goed te beheer hoeveel ze zullen draineren.

Laurent Vanden Abeele geeft nog mee dat er een zoetwaterbel in Prosperpolder is en deze mogelijk mede de hoge grondwaterstand in het dorp kan verklaren.

Jan Creve vraagt hoe gegarandeerd kan worden dat het droog blijft. Leo van Wee antwoordt dat de verwachting is dat met de maatregelen (bv drainagebuizen) de beperkte effecten van de inrichting volledig gemitigeerd / opgevangen kunnen worden. Maar omdat de ondergrond nooit helemaal in detail gekend is, kunnen onderzoekers geen absolute garantie geven. Daarom wordt ook een monitoring voorzien zodat bijsturing mogelijk is indien onverwacht toch nog effecten zouden waargenomen worden. Deze werkwijze wordt in NL en VL toegepast op vele projecten waar mogelijke effecten op grondwater een rol spelen.

Jan Creve vraagt waarom in Rapenburg geen maatregelen voorzien zijn. Leo van Wee verduidelijkt dat daar al drainage voorzien was in het ontwerp, zoals al eerder toegelicht.

Jan Creve vraagt wat hij onder de term 'koterij' moet verstaan. Tim Gregoir verduidelijkt dat het om tuinhuisen, kleine stallen, opslagruimtes en dergelijke gaat.

Karel Van Dijck vraagt of het vaste winterpeil in Prosperpolder Zuid tot extra verzilting van het omliggende gebied kan leiden. Leo van Wee antwoordt dat de saliniteit van het water de verzilting bepaalt. Of het water stroomt of stilstaat is niet van belang.

Johan De Vriendt vestigt de aandacht op de status van een deel van Prosperpolder als beschermd dorpsgezicht en is daarom geen voorstander van open grachten. Hij vraagt wat 'inmetingen' zijn. Tim Gregoir verduidelijkt dat een landmeter nauwkeurige metingen maakt van de hoogteligging van de bodem en taluds van de grachten/waterlopen, voor het ontwerp van de drainage.

Conclusie : De WG heeft een duidelijke voorkeur voor ondergrondse drainage (in plaats van open grachten) voor de mitigatie van mogelijke grondwatereffecten aan de Sint-Engelbertusstraat. Deze mitigatie wordt verder uitgewerkt in het ontwerp.

5. DOELPOLDER ZUID

Jan Creve vraagt welke bomen voorkomen op het nieuwe bruine kiekendieven perceel, waarvoor sinds kort voorgesteld wordt om het toe te voegen aan de compensatie in DPZuid. Tim Gregoir antwoordt dat het een perenboomgaard betreft en volgens Karel Van Dijck betreft het een laagstamboomgaard. Jan Creve vraagt om aan te duiden welke bomen verdwijnen in DPZ. Dit zal bezorgd worden.

Jan Creve vraagt of er door de aanpassingen een verdere landschappelijke impact is. Martine Slob antwoordt dat dit niet het geval is. Jan Creve vraagt om visualisaties te krijgen, om dit beter te kunnen inschatten.

René Maes vraagt of de stuw vispasseerbaar gemaakt kan worden. Laurent Vanden Abeele antwoordt dat dit niet realiseerbaar is omdat er geen stroming (wenselijk) is uit het gebied.

Afspraak: volgende informatie wordt nog aan de WG bezorgd per email: 1) verdere details over het recent toegevoegde perceel (perenboomgaard) en bomen die zullen verdwijnen + 2) visualisaties toekomst DPZ.

Conclusie : behalve de nog aan te leveren informatie zijn er geen opmerkingen op de voorgestelde bijstellingen voor de inrichting van Doelpolder Zuid.

6. NATUURCOMPENSATIES OP BUFFERDIJKEN

Deze toelichting geeft invulling aan een actiepoint uit het verbondsoverleg van mei 23.

Jan Creve vindt de gepresenteerde analyse ontoereikend. Er is enkel gekeken is naar het potentieel voor foerageergebied bruine kiekendief, terwijl er ook andere vormen van natuurcompensatie mogelijk zijn op de bufferdijken, eventueel ook tijdelijk. Daarnaast is het niet nodig om zo veel recreatie toe te laten, zeker aan Putten Hoog en de Kop van Doel. Het is niet de bedoeling van Doel 2020 om de afgesproken compensaties voor ECA in vraag te stellen, maar wel om volwaardig te laten onderzoeken hoe er extra natuurcompensatiemogelijkheden zijn op de buffers, als mogelijke pasmunt voor andere initiatieven in de regio. Johan De Vriendt treedt dit standpunt bij.

Guy Geudens en Tim Gregoir antwoorden dat er ook boscompensaties voor ECA en maatregelen voor de argusvlinder mogelijk zijn op de buffers, dus het is ruimer dan de bruine kiekendief. Laurent Vanden Abeele voegt toe dat het niet mogelijk is om volwaardige of veeleisende natuurcompensaties op buffers aan te leggen. Het is al niet eenvoudig om op de bufferdijken iets voor de bruine kiekendief te doen, dus is het potentieel voor nog meer veeleisende vormen van natuurcompensatie zeer beperkt. Maarten Goris wijst op het belang van recreatieve mogelijkheden zoals het duidelijk naar voor kwam uit de bevragingen van omwonenden in het kader van de 'bufferroute'.

Conclusie: Doel 2020 en de Erfgoedgemeenschap Doel en Polder willen extra onderzoek naar en overleg over de mogelijkheden voor natuurcompensatie op de buffers, met een ruimere focus dan de bruine kiekendief en met nadruk op de Polderheuvel en de Kop van Doel. MOW bekijkt hoe daar invulling aan gegeven kan worden.

7. VARIA

Maarten Goris licht toe dat er vele werkgroepen zijn geweest en hiermee de ontwerpfase quasi afgerond is. Tim Gregoir vult aan dat hiermee de vele documenten en rapporten worden afgewerkt om het projectbesluit aan te vragen. In de goedkeuringsprocedure komen deze documenten ook in openbaar onderzoek.

Stephan Delaruelle vraagt of deze documenten niet kunnen nagekeken worden door de werkgroep voordat het dossier afgewerkt wordt. Tim Gregoir antwoordt dat dit wel nuttig kan zijn.

Afspraak: MOW bekijkt hoe een terugkoppeling met de WG Natuurcompensaties mogelijk is wanneer het dossier (nagenoeg) afgewerkt is en laat dit nog per email weten

8. BIJLAGEN

8.1. Bijlage 1: Aanwezigheidslijst

Aanwezig

- Stephan Delaruelle (Erfpunt)
- Karel Van Dijck (Polder Land van Waas)
- Maarten Goris (Dep. MOW, Omgevingsmanager ECA)
- Tim Gregoir (Dep. MOW Afd. Maritieme toegang)
- Trees Leroy (Dep. Omgeving)
- Christa Schaut (MLSO)
- Arno Kops (SHIP)
- Guy Geudens (SHIP)
- Sven Heyndrickx (Gemeente Beveren)
- Geert Spanoghe (INBO)
- René Maes (Natuurpunt)
- Piet Thys (De Vlaamse Waterweg)
- Pieter Jan Meire (Grenspark Groot Saeftinge)
- Laurent Vanden Abeele (Agentschap Natuur en Bos)
- Maarten Stuer (Boerenbond)
- Johan De Vriendt (Erfgoedgemeenschap Doel en Polder)
- Sofie Coppens (Voka)
- Denis Malcorps (Doel 2020)
- Johan Hoeben (Port of Antwerp-Bruges)
- Jan Creve (Doel 2020)
- Daan te Witt (SHIP)
- Joris Van Reusel (Doelland)
- Martine Slob (SHIP)
- Annelies Pede (MOW)
- Yasmine de Witte (SHIP)
- Ine Dhondt (Dep Omgeving)
- Paul Cerpentier (ABS)
- Jan Vandamme (Gemeente Beveren)

8.2. Bijlage 2: presentatie

ECA30-MOW-0302-9e werkgroep natuurcompensaties -NCP-PRS-0088-1.0-Y